

Stadsdelsnämndens
Registraturet/Ka
2006-03-21
2006-314-124

Till
Stadsdelsnämnderna

Revisionsrapport

Stadsdelsnämndernas insatser för arbetslösa

Revisorsgrupperna 3 och 4 har vid sitt gemensamma sammanträde den 15 mars 2006 behandlat bifogade revisionsrapport.

Ett syfte med denna granskning har varit att övergripande kartlägga och beskriva de arbetsmarknadsinsatser som stadsdelsnämnderna erbjuder sina invånare. Ett annat syfte har varit att granska kommunstyrelsens och stadsdelsnämndernas styrning och uppföljning av verksamheten samt att belysa stadens former för samverkan inom arbetsmarknadsområdet.

Granskningen visar att det pågår ett omfattande och engagerat arbete i de granskade stadsdelsnämnderna med olika insatser för arbetslösa. Granskningen visar emellertid också att det finns tydliga förbättringsområden. Det gäller särskilt styrningen och uppföljningen av verksamheten.

Vi ser mycket positivt på stadsdelsnämndernas insatser för att förbättra möjligheterna till egen försörjning för personer som står långt från arbetsmarknaden. Vi måste dessvärre konstatera att det saknas en tydlig styrning och uppföljning av både ekonomi och verksamhet på såväl nämndnivå som övergripande nivå. Det är allvarligt eftersom det omöjliggör en samlad uppföljning och analys av måluppfyllelse och resursanvändning. Det är därför positivt att kommunstyrelsen har påbörjat åtgärder för att förbättra styrningen och uppföljningen.

Vi delar revisionskontorets uppfattning att det behövs en större långsiktighet med tydligare ekonomiska förutsättningar för stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser. Vi vill understryka vikten av att detta uppmärksammas inför avvecklingen av Kompetensfonden.

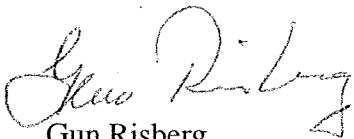
2006-03-15

Det är självklart också viktigt att rollfördelning och samverkan gentemot länsarbetsnämnden och arbetsförmedlingarna förtydligas och utvecklas så att stadens arbetsmarknadsinsatser verkligen kompletterar de statliga arbetsmarknadsåtgärderna, och inte ersätter dem. Det är mycket angeläget inte minst för att de integrationspolitiska målen ska kunna uppnås.

Revisorerna överlämnar härmed rapporten till stadsdelsnämnderna Kista, Rinkeby, Skärholmen och Vantör för yttrande senast den 31 maj 2006. Till övriga stadsdelsnämnder överlämnas rapporten för kännedom. De stadsdelsnämnder som eventuellt önskar lämna synpunkter på rapporten ombeds göra detta senast den 31 maj 2006.

Rapporten sammanfattas i årsrapporten för kommunstyrelsen, vilken kommunstyrelsen ska yttra sig över senast den 15 juni 2006.

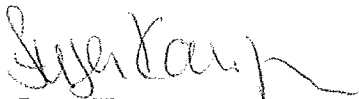
Om nämnderna så önskar kan vi dessförinnan komma till ett nämndsammanträde för information och dialog om rapporten.

Gun Risberg
Ordförande i revisorsgrupp 3

Hans Ravelius
Vice ordförande i revisorsgrupp 4

Inger Korsgren
Sekreterare

Kopia till

Stadsdirektören

Biträdande stadsdirektörer

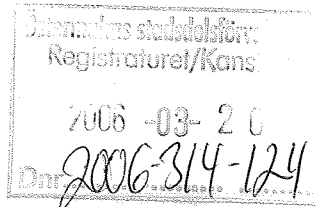
Samtliga stadsdelsdirektörer

Chefen för stadsledningskontorets välfärds- och utbildningsavdelning

REVISIONSKONTORET

REVISIONSRAPPORT

NR 9 mars 2006

DNR 420/80-06

Stadsdelsnämndernas insatser för arbetslösa

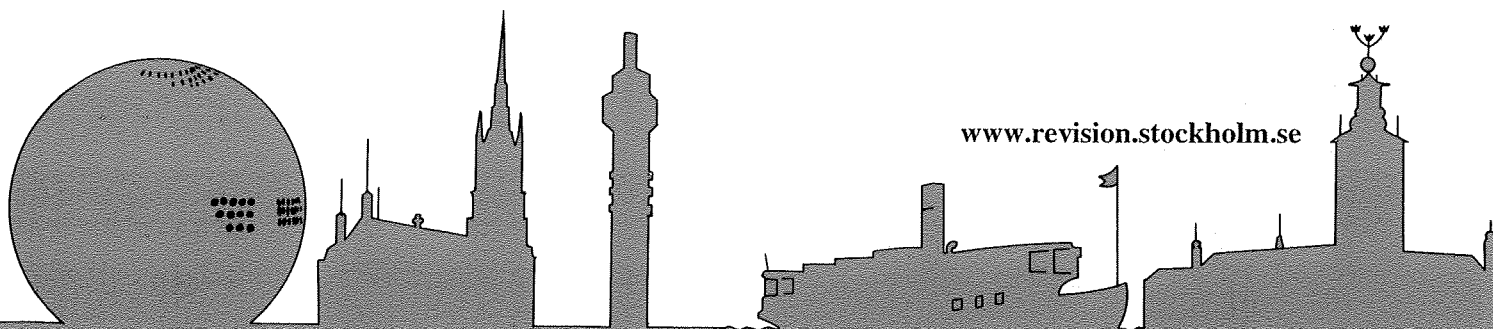
Det pågår ett omfattande och engagerat arbete i de granskade stadsdelsnämnderna med olika insatser för arbetslösa

Stadens arbetsmarknadsinsatser saknar tydlig styrning och uppföljning. Arbete pågår dock för att förbättra uppföljningen

Det behövs tydligare ekonomiska förutsättningar för stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser. Avvecklingen av Kompetensfonden förstärker detta behov

Rollfördelningen och samverkan mellan stadsdelsnämnderna och arbetsförmedlingen behöver förtydligas och utvecklas

Arbetsmarknadsinsatser och integrationsfrågor hänger nära ihop. Avsaknaden av långsiktighet och övergripande styrning och uppföljning kan motverka de integrationspolitiska målen

Stockholms stads revisionskontor är fackorganet för revision av stadens nämnder och styrelser med tillhörande förvaltningar. Kontoret biträder de förtroendevalda revisorerna som kommunfullmäktige utser för varje mandatperiod. Enligt särskilt beslut av fullmäktige biträder kontoret även de förtroendevalda bolagsrevisorerna i granskningen av stadens bolag.

Årligen upprättas del- och årsrapporter samt revisionsberättelser, där revisionens synpunkter på verksamheten i en nämnd eller styrelse sammanfattas.

Andra viktiga iakttagelser, arbetsresultat m m under löpande år dokumenteras i revisionsrapporter.

Ytterligare enstaka exemplar av denna rapport kan beställas från:

Stockholms stads revisionskontor
Stadshuset
105 35 STOCKHOLM
Internadress Hantverkargatan 3 A, 1 tr
Tel: 508 29 000 Fax 508 29 399

Till
Stadsdelsnämnderna

Revisionsrapport

Stadsdelsnämndernas insatser för arbetslösa

Revisorsgrupperna 3 och 4 har vid sitt gemensamma sammanträde den 15 mars 2006 behandlat bifogade revisionsrapport.

Ett syfte med denna granskning har varit att övergripande kartlägga och beskriva de arbetsmarknadsinsatser som stadsdelsnämnderna erbjuder sina invånare. Ett annat syfte har varit att granska kommunstyrelsens och stadsdelsnämndernas styrning och uppföljning av verksamheten samt att belysa stadens former för samverkan inom arbetsmarknadsområdet.

Granskningen visar att det pågår ett omfattande och engagerat arbete i de granskade stadsdelsnämnderna med olika insatser för arbetslösa. Granskningen visar emellertid också att det finns tydliga förbättringsområden. Det gäller särskilt styrningen och uppföljningen av verksamheten.

Vi ser mycket positivt på stadsdelsnämndernas insatser för att förbättra möjligheterna till egen försörjning för personer som står långt från arbetsmarknaden. Vi måste dessvärre konstatera att det saknas en tydlig styrning och uppföljning av både ekonomi och verksamhet på såväl nämndnivå som övergripande nivå. Det är allvarligt eftersom det omöjliggör en samlad uppföljning och analys av måluppfyllelse och resursanvändning. Det är därför positivt att kommunstyrelsen har påbörjat åtgärder för att förbättra styrningen och uppföljningen.

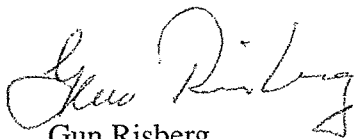
Vi delar revisionskontorets uppfattning att det behövs en större långsiktighet med tydligare ekonomiska förutsättningar för stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser. Vi vill understryka vikten av att detta uppmärksammas inför avvecklingen av Kompetensfonden.

Det är självklart också viktigt att rollfördelning och samverkan gentemot länsarbetsnämnden och arbetsförmedlingarna förtydligas och utvecklas så att stadens arbetsmarknadsinsatser verkligen kompletterar de statliga arbetsmarknadsåtgärderna, och inte ersätter dem. Det är mycket angeläget inte minst för att de integrationspolitiska målen ska kunna uppnås.

Revisorerna överlämnar härmed rapporten till stadsdelsnämnderna Kista, Rinkeby, Skärholmen och Vantör för yttrande senast den 31 maj 2006. Till övriga stadsdelsnämnder överlämnas rapporten för kännedom. De stadsdelsnämnder som eventuellt önskar lämna synpunkter på rapporten ombeds göra detta senast den 31 maj 2006.

Rapporten sammanfattas i årsrapporten för kommunstyrelsen, vilken kommunstyrelsen ska yttra sig över senast den 15 juni 2006.

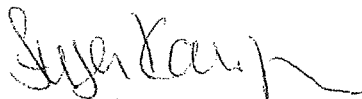
Om nämnderna så önskar kan vi dessförinnan komma till ett nämndsammanträde för information och dialog om rapporten.

Gun Risberg
Ordförande i revisorsgrupp 3

Hans Ravelius
Vice ordförande i revisorsgrupp 4

Inger Korsgren
Sekreterare

Kopia till

Stadsdirektören

Biträdande stadsdirektörer

Samtliga stadsdelsdirektörer

Chefen för stadsledningskontorets välfärds- och utbildningsavdelning

Sammanfattning

I enlighet med revisionsplan 2005/2006 har revisionskontoret granskat stadsdelsnämndernas insatser för arbetslösa. Granskningen har genomförts inom stadsdelsnämnderna Kista, Rinkeby, Skärholmen och Vantör.

Det pågår ett omfattande och engagerat arbete i de granskade stadsdelsnämnderna med olika insatser för arbetslösa

Åtgärder på arbetsmarknaden är i första hand en statlig angelägenhet. Kommunerna kan dock under vissa förutsättningar stödja de kommuninvånare som har svårast att få arbete. Trots kommunernas begränsade skyldighet på arbetsmarknadsområdet finns en tydlig utveckling där kommunerna i praktiken tagit allt större ansvar för arbetsmarknadsåtgärder i takt med att arbetslösheten ökat.

Målen och inriktningen för Stockholm stads insatser på arbetsmarknadsområdet är fastlagda i fullmäktiges budget och i stadens arbetsmarknadspolitiska riktlinjer. Fullmäktiges mål är att sysselsättningsgraden ska öka bland dem som står långt från arbetsmarknaden och att staden ska främja utbildning av arbetskraft inom vissa bristyrken. Stadens insatser ska inte ersätta, utan endast komplettera arbetsförmedlingens åtgärder.

Det finns en nära koppling mellan ekonomiskt bistånd och verksamheten med arbetsmarknadsinsatser. Stadens statistik över ekonomiskt bistånd visar att antalet personer med försörjningshindret "arbetslöshet" ökat under senare år. Stadsdelsnämnderna har i uppdrag av fullmäktige att halvera antalet vuxna bidragstagare t.o.m. år 2006. Uppdraget har varit styrande för stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser och stadsdelsnämndernas uppföljning på arbetsmarknadsområdet.

Den genomförda granskningen visar att stadens riktlinjer ger ett visst utrymme för olika bedömningar av vilka personer som kan komma ifråga för stadens arbetsmarknadsinsatser. Tillsammans med en otydlig gränsdragning mot arbetsförmedlingen innebär det en risk för att likställigheten för individen inte kan säkerställas.

Stadens arbetsmarknadsinsatser saknar tydlig styrning och uppföljning

Nuvarande styrning och uppföljning vad gäller såväl ekonomi som verksamhet är bristfällig. Det är därför svårt att få en samlad bild av stadens arbetsmarknadsinsatser och att mäta resurseffektiviteten. Uppföljningen är inte helt anpassad till målgrupperna för stadens arbetsmarknadsinsatser. Det är t.ex. inte möjligt att följa upp bidragstider som överstiger nio månader.

Stadens uppföljningssystem måste utvecklas för att möjliggöra en samlad uppföljning och analys av både resursanvändning och måluppfyllelse, t.ex. om arbetsmarknadsinsatserna leder till målet egen försörjning. Det är därför positivt att kommunstyrelsen har påbörjat åtgärder för att förbättra styrningen och uppföljningen.

Det behövs tydligare ekonomiska förutsättningar för stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser

Stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser bedrivs vanligtvis i projektform och med varierande finansieringskällor. Ordinarie verksamheter och projektverksamheter går in i varandra och projektmedel har delvis finansierat ordinarie verksamhet. Det saknas en långsiktighet och tydlighet i verksamheten och den omfattande projektfinansieringen gör det mycket svårt att få en helhetsbild och ett sammanhang i den ekonomiska uppföljningen.

Projektformen innebär också en risk vad gäller kontinuitet och effektivitet i verksamheten. Den försvårar också möjligheterna till uppföljning, erfarenhetsöverföring och metodutveckling. För att komma till rätta med dessa problem behövs mer långsiktiga förutsättningar för verksamheten.

Finansiering genom Kompetensfonden upphör successivt under år 2006. Enligt fullmäktige är det därför angeläget att projekt som vänder sig till personer som står långt ifrån arbetsmarknaden blir en del av den ordinarie verksamheten. För att nå stadens mål på det arbetsmarknadspolitiska och integrationspolitiska området behövs enligt revisionskontoret tydligare ekonomiska förutsättningar stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser och en utvecklad samverkan med arbetsförmedlingen.

Rollfördelningen och samverkan mellan stadsdelsnämnderna och arbetsförmedlingen behöver förtydligas och utvecklas

Det finns en risk för att stadsdelsnämndernas insatser alltmer ersätter arbetsförmedlingens åtgärder istället för att komplettera dem. För att undvika en sådan utveckling är det viktigt att både rollfördelningen och formerna för samverkan mellan parterna förtydligas.

Stadsdelsnämnderna har ingått samverkansavtal och bedriver samverkan med flera olika parter. Av de granskade samverkansavtalen att döma finns förbättringsområden och utvecklingsmöjligheter. Det gäller särskilt personer som för närvarande inte omfattas av statliga arbetsmarknadsåtgärder.

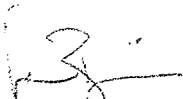
Arbetsmarknadsinsatser och integrationsfrågor hänger nära ihop

I Stockholms stad är större delen av de arbetsmarknadspolitiska satsningarna koncentrerade till de stadsdelar som har hög arbetslöshet. I flera fall sammanfaller detta med områden som beskrivs som "segregerade". Frågan om arbetsmarknadsinsatser handlar således även om integrationspolitik.

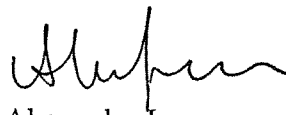
Enligt fullmäktiges budget är "egen försörjning" en förutsättning för integration. Enligt revisionskontorets mening kan bristen på långsiktighet och avsaknad av övergripande styrning och uppföljning bidra till att diskriminerande strukturer stärks, vilket står i motsättning till fullmäktiges mål för integrationspolitiken.

Det är angeläget med fortsatta granskningar av stadens arbetsmarknadsinsatser

Syftet med denna granskning har bl.a. varit att övergripande kartlägga och beskriva stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser som underlag för beslut om eventuellt fördjupade granskningar. Det finns flera områden som är intressanta för fortsatta fördjupade granskningar och som stadsdelsnämnderna själva kan granska inom ramen för den interna kontrollen för att utveckla verksamheten.

Gunnar Björkman
Stadsrevisor

Cecilia Gonçalves
Projektledare

Alexandra Jansson
Revisor

INNEHÅLL	Sid
1 Bakgrund.....	1
2 Syfte.....	1
3 Genomförande	1
4 Avgränsningar.....	2
5 Gällande regelverk.....	2
5.1 Lagstiftning	2
5.2 Mål och ansvarsfördelning inom staden.....	3
5.3 Stadens arbetsmarknadspolitiska riktlinjer.....	4
5.3.1 Ansvarsfördelningen staden – arbetsförmedlingen	4
5.3.2 Samverkan	5
5.3.3 Uppföljning.....	5
5.3.4 Integrationsmålen	5
5.3.5 Aktiviteter.....	5
6 Resultat av granskningen.....	6
6.1 Stadens organisation av arbetsmarknadsinsatser.....	6
6.1.1 Kommunstyrelsen	6
6.1.2 Stadsdelsnämnderna	6
6.2 Stadens insatser för olika målgrupper	7
6.2.1 Målgrupper	7
6.2.2 Arbetsmarknadsinsatser	9
6.3 Samverkan.....	12
6.4 Uppföljning	15
6.4.1 Uppföljning av verksamheten.....	15
6.4.2 Ekonomi.....	18
6.5 Sammanfattande kommentarer och bedömningar.....	20
Bilaga	
1 Arbetsmarknadsprojekt 2004 och 2005	
2 Samverkansavtal och överenskommelser	
3 Utvecklingen av ekonomiskt bistånd under de senaste åren	

1 Bakgrund

Åtgärder på arbetsmarknaden är i första hand en statlig angelägenhet. Kommunerna får dock "främja kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna därav"¹. Det innebär att kommunerna kan stödja de kommuninvånare som har svårast att få arbete och också vidta åtgärder för att öka de arbetslösas kunskaper.

Kommunerna har ett huvudansvar för kommuninvånarnas försörjning. Det innebär att arbetslöshet bland kommuninvånarna får både ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser. Dels handlar det om kostnader för försörjningsstöd, dels om behov av arbetsmarknadsinsatser för de som står långt från arbetsmarknaden. Stadens statistik över verksamheten "ekonomiskt bistånd" visar att antalet personer med försörjningshindret "arbetslöshet" ökat under senare år.

Trots kommunernas begränsade skyldighet på arbetsmarknadsområdet finns en tydlig utveckling där kommunerna i praktiken tagit allt större ansvar för arbetsmarknadsåtgärder i takt med att arbetslösheten ökat. I Stockholms stad är större delen av de arbetsmarknadspolitiska satsningarna koncentrerade till de stadsdelar som har hög arbetslöshet. I flera fall sammanfaller detta med områden som beskrivs som "segregerade". Frågan om arbetsmarknadsinsatser handlar således även om integrationspolitik.

Mot denna bakgrund har revisionskontoret under hösten 2005, i enlighet med revisionsplan 2005/2006, genomfört en översiktlig kartläggning och granskning av stadens arbetsmarknadsinsatser.

2 Syfte

Ett syfte med projektet har varit att granska styrningen och uppföljningen av stadens arbetsmarknadsinsatser samt att belysa stadens former för samverkan inom arbetsmarknadsområdet. Ett annat syfte har varit att kartlägga och beskriva de insatser som stadsdelsnämnderna erbjuder sina arbetslösa invånare. Avsikten är att kartläggningen ska kunna fungera som underlag för beslut om eventuellt fördjupade granskningar inom området.

3 Genomförande

Revisionskontoret har granskat verksamheten med arbetsmarknadsinsatser i fyra stadsdelsnämnder – Kista, Rinkeby, Skärholmen och Vantör. Dessa nämnder har valts mot bakgrund av dels demografiska variabler, dels den omfattning på verksamheten med arbetsmarknadsåtgärder som dessa nämnder har.

¹ Lagen om arbetslöshetsnämnd (1944:475)

I granskningen har ingått dokumentgranskning och registeranalys samt intervjuer med stadsdelsnämndernas verksamhetschefer och enhetschefer. Vidare har ingått intervjuer med enhetschef och projektledare vid stadsledningskontorets utbildnings- och arbetsmarknadsenhet samt systemansvariga vid stadsledningskontorets systemenhet.

Revisionskontorets bedömningar har skett med utgångspunkt från kriterier som bygger på gällande lagstiftning och stadens styrdokument, dvs. kommunfullmäktiges mål och stadens arbetsmarknadspolitiska riktlinjer 2004. För att granska styrningen och uppföljningen av stadens arbetsmarknadsinsatser har tre huvudsakliga frågeställningar formulerats:

- Kompletterar stadens insatser de statliga åtgärderna
- Samverkar stadsdelsnämnderna med arbetsförmedling och försäkringskassan
- Följer stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen upp stadens arbetsmarknadsinsatser

4 Avgränsningar

Stadens arbetsmarknadsinsatser är ett omfattande område, vilket gjort flera avgränsningar nödvändiga. Granskningen har främst inriktats på rollfördelning och samverkan mellan stadsdelsnämnderna och arbetsförmedlingen. Nämndernas samverkan med försäkringskassan och andra parter har behandlats i endast begränsad omfattning. Den näringslivsbefrämjande delen av stadsdelsnämndernas insatser har inte ingått i granskningen och inte heller introduktionsverksamheten för flyktingar.

Rapporten har faktakontrollerats av de granskade stadsdelsförvaltningarna och stadsledningskontoret.

5 Gällande regelverk

5.1 Lagstiftning

Staten har ansvaret för arbetsmarknadspolitiken. Arbetsmarknadsverket är den myndighet som ska verkställa arbetsmarknadspolitiken tillsammans länsarbetsnämnder och arbetsförmedlingar.

Som framgått ovan är kommunernas lagreglerade ansvar för arbetsmarknadsfrågor mycket begränsat. I lagen om arbetslöshetsnämnd (1944:475) står att kommunen ska ha en arbetslöshetsnämnd som ska ”främja kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna därav”.

I kommunallagen (2 kap 1 § KL) finns lagstöd som ger kommuner möjlighet att åta sig uppgifter som har ett allmänintresse och anknytning till kommunens område eller medlemmar. Det gäller dock inte om uppgiften ska skötas av stat eller annan kommun, landsting eller aktör.

Enligt socialtjänstlagen (3 kap 2 § SoL) ska socialnämnden främja den enskildes rätt till arbete, bostad och utbildning. Enligt rättspraxis kan socialtjänstnämnden också ge akut bistånd i avvaktan på annan åtgärd. Det finns en laglig möjlighet att ställa krav på deltagande i aktiviteter för ungdomar under 25 år som har ekonomiskt bistånd (4 kap 4 § SoL).

5.2 Mål och ansvarsfördelning inom staden

Målen och inriktningen för stadens insatser på arbetsmarknadsområdet är fastlagda i fullmäktiges budget. En grundläggande utgångspunkt för stadens insatser är att alla människor har arbetsförmåga och att ingen ska tvingas stå utanför arbetsmarknaden. Fullmäktiges mål är att sysselsättningsgraden ska öka bland dem som står långt från arbetsmarknaden och att staden ska främja utbildning av arbetskraft inom vissa bristyrken.

I de av fullmäktige fastställda arbetsmarknadspolitiska riktlinjerna beskrivs målgrupper och inriktning för stadens arbete närmare. Insatserna ska främst riktas till ungdomar och personer som har ekonomiskt bistånd. Vidare betonas att stadens åtgärder inte ska ersätta, utan endast komplettera den statliga arbetsmarknadspolitiken.

I fullmäktiges budget framhålls att Kompetensfonden är en viktig resurs när staden vidareutvecklar sina insatser på arbetsmarknadsområdet. Fonden ska t.o.m. år 2006 möjliggöra åtgärder som bidrar till en ökning av förvärvsfrekvensen bland människor som står utanför eller har svårt att komma in på arbetsmarknaden.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för samordning, uppföljning och utveckling av stadens arbetsmarknadsinsatser, inklusive Kompetensfondens projekt. Kommunstyrelsen har också ansvar för att vidareutveckla samverkan med bl.a. länsarbetsnämnden.

Stadsdelsnämnderna skall enligt reglementet ha hand om arbetsförberedande insatser till arbetslösa med behov av försörjningsstöd, stödinsatser i form av lönebidrags- och OSA- anställningar samt integration av flyktingar och invandrare, när detta inte ankommer på annan nämnd. Enligt fullmäktiges budget har stadsdelsnämnderna ansvaret för samarbetet med arbetsförmedling och försäkringskassa.

Stadsdelsnämnderna har i uppdrag av fullmäktige att halvera antalet vuxna bidragstagare mellan åren 1999 och 2004, det s.k. halveringsmålet. Uppdraget är förlängt t.o.m. år 2006. Uppdraget har varit styrande för stadsdelsnämnder-

nas arbetsmarknadsinsatser och stadsdelsnämndernas uppföljning på arbetsmarknadsområdet.

Fullmäktiges integrationspolitiska mål för åren 2005 t.o.m. 2007 är bl.a. att minska skillnaderna mellan olika delar av staden avseende sysselsättnings- och utbildningsnivåer samt att motverka diskriminerande strukturer. Individens möjlighet till självförsörjning anges som en förutsättning för integration.

5.3 Stadens arbetsmarknadspolitiska riktlinjer

Fullmäktige har år 2004 beslutat om arbetsmarknadspolitiska riktlinjer för staden (utl. 2004:178). Även riktlinjerna framhåller att staden endast ska komplettera och inte ta över arbetsförmedlingens uppdrag på arbetsmarknadsområdet. För att lösa eventuella målkonflikter samt klargöra åtaganden och insatser förutsätts samverkan mellan staden och staten på såväl central som lokal nivå.

I de arbetsmarknadspolitiska riktlinjerna anges att det ska finnas en tydlig koppling för den enskilde mellan arbete och de insatser som erbjuds. En annan utgångspunkt är ta tillvara människors kompetens och arbetsförmåga. I riktlinjerna kopplas integrationspolitikens mål ihop med arbetsmarknadspolitiken. Slutligen anges konkreta aktiviteter som stadsdelsnämnderna ska utföra. Nedan redovisas huvudpunkterna i stadens riktlinjer mer ingående.

5.3.1 Ansvarsfördelningen staden – arbetsförmedlingen

Nedan åskådliggörs ansvars- och uppdragsfördelningen enligt stadens riktlinjer och den statliga förordningen för arbetsmarknadspolitiken.

	Staden	Arbetsförmedlingen
Målgrupp	<ul style="list-style-type: none"> • Del- eller heltidsarbetslösa personer med ekonomiskt bistånd • Personer som står långt från arbetsmarknaden • Arbetslösa ungdomar 18-24 år • SFI-elever • Personer med socialmedicinska handikapp som bedöms stå till arbetsmarknadens förfogande • Personer som av arbetsförmedlingen anvisas till en arbetsmarknadspolitisk åtgärd som stadsdelsförvaltning och arbetsförmedling samverkar om 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbets sökande • Arbetsgivare • De som har svårast på arbetsmarknaden
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter som bidrar till ökad sysselsättningsgrad • Utbildning av arbetskraft inom vissa bristyrken 	<ul style="list-style-type: none"> • Matchning av utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden • Kompetenshöjande insatser

Av ovanstående sammanställning framgår att arbetsförmedlingens och stadens *målgrupper* till viss del sammanfaller. Båda riktar sig till arbetslösa personer och båda riktar sig till dem som har svårast på arbetsmarknaden, dvs. kan jämföras med dem som står långt från arbetsmarknaden.

När det gäller *aktiviteter* är arbetsförmedlingens uppgift tydligt formulerad som matchning, dvs. att koppla ihop arbetssökande med arbetsgivare. Stadens uppdrag "att bidra till ökad sysselsättningsgrad" är helt inriktat på den arbetsökande. Både staden och arbetsförmedlingen har uppdraget att syssla med kompetenshöjande insatser. Eventuella målkonflikter ska enligt riktlinjerna regleras i samverkan.

5.3.2 Samverkan

Enligt riktlinjerna har stadsdelsnämnderna ett ansvar för att inleda diskussioner med arbetsförmedlingen i syfte att sluta lokala samverkansöverenskommelser. I dessa avtal ska rollfördelningen fastställas vad avser åtaganden och aktiviteter mellan staden, staten och eventuella andra aktörer.

5.3.3 Uppföljning

För att avgöra om stadens arbetsmarknadsinsatser leder till målet "egen försörjning", ska stadsdelsnämnderna följa upp sina insatser. Nämnderna och bolagen har även ansvar för att följa upp och dokumentera aktiviteter av strategisk karaktär och dess resultat, samt att redovisa dessa till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning och utvärdering av stadens övergripande arbetsmarknadspolitik. I detta ansvar ingår bl.a. att redovisa resultat och effekter av insatser inom Kompetensfonden.

5.3.4 Integrationsmålen

I riktlinjerna kopplas stadens arbetsmarknadspolitik ihop med målen för integrationspolitiken. Stadens nämnder och bolagsstyrelser ska:

- Skapa förutsättningar för ökad hållbar tillväxt och ekonomisk utveckling i hela staden genom insatser i ytterstaden
- Minska skillnaderna mellan olika delar av staden avseende sysselsättnings- och utbildningsnivåer, hälsa, trygghet och trivsel samt tillgång till service, kultur och fritidsaktiviteter
- Utveckla metoder i syfte att synliggöra, motverka och bryta fördomar, rasism och diskriminerande strukturer.

5.3.5 Aktiviteter

Enligt riktlinjerna ska stadens nämnder och bolag aktivt medverka till att de övergripande målen nås genom att bidra till att:

- Arbetskraftsutbudet ökar
- Förvärvsfrekvensen ökar. De stadsdelsområden som har lägst förvärvsfrekvens ska särskilt uppmärksammas så att fortsatta kompensatoriska insatser riktas till dessa
- Samtliga arbetsenheter och bolag kontinuerligt tillhandahåller praktikplatser. Målet för staden är ca 1 500 praktikplatser
- Utveckla företagandet och därmed tillväxten
- Antalet anställningar med anställningsstöd/lönestöd (motsvarande) ökar i Stockholms stad med syfte att underlätta inträde på arbetsmarknaden.

Kompetensfonden ska inom ramen för stadens mål finansiera insatser som bidrar till en ökad sysselsättningsgrad bland människor som står utanför eller har svårt att komma in på arbetsmarknaden.

6 Resultat av granskningen

6.1 Stadens organisation av arbetsmarknadsinsatser

6.1.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens *arbetsmarknads- och integrationsberedning* ansvarar för kommunövergripande arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Av ärendet "Inriktning avseende kommunstyrelsens medel för kommunövergripande arbetsmarknadsinsatser" framgår hur dessa medel ska användas. Där föreslås främst satsningar på åtgärder som syftar till att öka sysselsättningsgraden bland unga människor, men även bland långtidsarbetslösa. Medlen avsåg dock endast 2004 års verksamhet. Stadsledningskontoret har sedan år 2005 en särskild *utbildnings- och arbetsmarknadsenhet* med uppdrag att bl.a. följa upp de arbetsmarknadspolitiska riktlinjerna och bereda ärenden för arbetsmarknads- och integrationsberedningen.

Kompetensfonden har bl.a. i uppdrag att arbeta för en ökad sysselsättning och integration i Stockholm. Ett av huvudkraven för att ett projekt ska kunna finansieras av Kompetensfonden är att projektet har "engångskaraktär". Kompetensfonden har t.o.m. december 2005 godkänt 59 olika projekt inom arbetsmarknads- och integrationsområdet till ett belopp av sammanlagt 219 mnkr. Medel har främst satsats i de stadsdelar där sysselsättningsgraden är lägre än i övriga staden.

6.1.2 Stadsdelsnämnderna

Stadsdelsnämndernas insatser på arbetsmarknadsområdet har ofta växt fram ur socialtjänstens verksamhet. Vid tre av de fyra granskade stadsdelsnämnderna är verksamheten med arbetsmarknadsåtgärder samorganiserad med verksamheten för ekonomiskt bistånd. Verksamheten med introduktion för

flyktingar ingår numera vanligen också i denna verksamhet. I Rinkeby har försörjningsenheten och arbetsmarknadsenheten nyligen slagits ihop. En av stadsdelarna, Kista, har en annan organisation. Där utgör områdena arbetsmarknad, demokrati och integration en egen verksamhet. Det finns även en arbetsmarknadsenhet inom enheten för ekonomiskt bistånd. Förvaltningen uppger att uppdelningen ibland har lett till visst dubbelarbete. Förvaltningen arbetar dock med att utveckla den interna samverkan mellan enheterna.

Stadens centrala riktlinjer är det huvudsakliga styrdokumentet för stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsåtgärder. Nämnderna har som regel inte några egna riktlinjer, utan nämndens åtaganden beskrivs i verksamhetsplanen. Rinkeby stadsdelsnämnd har dock antagit ett strategidokument för verksamheten med arbetsmarknadsinsatser.

Revisionskontorets synpunkter

Granskningen visar att det vanligen finns en nära koppling mellan verksamheten med ekonomiskt bistånd och verksamheten med arbetsmarknadsåtgärder. Revisionskontoret bedömer att det är en fördel eftersom en stor del av målgruppen för stadsdelsnämndens arbetsmarknadsinsatser har försörjningsstöd.

6.2 Stadens insatser för olika målgrupper

6.2.1 Målgrupper

Enligt de arbetsmarknadspolitiska riktlinjerna ska stadens insatser främst rikta sig till följande målgrupper:

- Personer som står långt ifrån arbetsmarknaden
- Del- eller heltidsarbetslösa personer med ekonomiskt bistånd
- Arbetslösa ungdomar i åldrarna 18-24 år
- SFI-elever
- Personer med socialmedicinska handikapp som bedöms stå till arbetsmarknadens förfogande eller har rätt till någon form av arbetsmarknadspolitisk åtgärd
- Personer som av arbetsförmedlingen anvisas till en arbetsmarknadspolitisk åtgärd som stadsdelsförvaltningen och arbetsförmedlingen samverkar om.

Tre av de granskade nämnderna (Kista, Skärholmen och Vantör) framhåller i intervjuerna att det bara är personer med ekonomiskt bistånd och personer som omfattas av statliga arbetsmarknadsprogram, som kan komma ifråga för stadsdelsnämndens arbetsmarknadsåtgärder.

I Skärholmen riktar sig verksamheten till alla personer som har försörjningsstöd och till personer med aktivitetsstöd från arbetsförmedlingen. Personerna måste vara inskrivna på arbetsförmedlingen. Stadsdelsförvaltningen anser att

kategorisering enligt stadens riktlinjer kan bli fel då de anser att alla ska ha stöd, och att det är stämplande att bedöma någon som långt från arbetsmarknaden. Målet är att alla personer med försörjningsstöd ska stärkas till egen försörjning.

I Vantör arbetar förvaltningen med alla som har försörjningsstöd och med deltagare i statliga åtgärdsprogram.

I Kista är huvudkriteriet att personen har försörjningsstöd och är inskriven på arbetsförmedlingen. Personen kan också vara deltagare i ett statligt åtgärdsprogram.

I Rinkeby anges att verksamheten riktar sig till personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, t ex med personer med motivationsbrist och språksvaga grupper. Det förekommer att deltagare inte är inskrivna på arbetsförmedlingen. Det gäller exempelvis SFI-studeranden och andra som står långt från arbetsmarknaden.

Av intervjuerna framgår också att arbetsförmedlingens tillgång på resurser har stor betydelse för stadsdelsnämndernas verksamhet. Stadsdelsnämndernas målgrupp utgörs till stor del av personer som arbetsförmedlingen bedömer som "icke förmedlingsbara", vilket i och för sig kan variera en del. Stadsdelsnämnderna anser att de har större flexibilitet och är mindre regelstyrda än arbetsförmedlingen, vilket ger större möjligheter att hitta individuella lösningar.

Revisionskontorets synpunkter

Granskningen visar att stadsdelsnämnderna huvudsakligen arbetar med den målgrupp som anges i stadens riktlinjer, dvs. hel- och deltidsarbetslösa med ekonomiskt bistånd, personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, arbetslösa ungdomar, SFI-elever m.fl.

Granskningen visar dock att riktlinjerna ger ett visst utrymme för olika bedömningar av vilka som kan komma i fråga för stadens arbetsmarknadsinsatser. Tre av de granskade nämnderna lyfter fram ekonomiskt bistånd som ett huvudkriterium för insatser. Att en person har försörjningsstöd behöver dock inte innebära att personen står långt ifrån arbetsmarknaden, vilket också ska vara ett huvudkriterium enligt riktlinjerna. Endast Rinkeby uttalar tydligt att det är kriteriet att personen ska stå långt från arbetsmarknaden som är styrande. Revisionskontoret noterar att Skärholmen anser att kategoriseringen enligt riktlinjerna kan skapa problem. Revisionskontoret vill dock betona att stadsdelsnämnderna ska följa av kommunfullmäktige beslutade riktlinjer.

Stadsdelsnämndernas insatser är också beroende av arbetsförmedlingens resurser och insatser, vilket förefaller variera en del mellan de granskade nämnderna. Enligt revisionskontorets mening finns det anledning att t.ex. diskutera arbetsförmedlingens grunder för att kategorisera en person som "icke förmedlingsbar". Det gäller exempelvis till vilken grad språkförståelse förhindrar en

person att försörja sig. Många av de personer som arbetsförmedlingen inte tar emot p.g.a. att de anses som "icke förmedlingsbara", deltar i stadsdelsnämndernas matchning- och jobbsökarverksamhet och bedöms där vara "förmedlingsbara".

I stadens riktlinjer framhålls att stadens respektive statens ansvar ska regleras i de lokala samverkansavtalen. Enligt revisionskontorets mening ger det ett visst utrymme för olika tillämpningar i stadsdelsnämnderna. En otydlig gränsdragning och olika tillämpningar innebär en risk för att likställigheten för individen inte kan garanteras och att diskriminerande strukturer befästs.

6.2.2 Arbetsmarknadsinsatser

Statliga åtgärdsprogram

Stadsdelsnämnderna kan använda sig av de statliga åtgärdsprogrammen, men de statliga åtgärderna måste anvisas av arbetsförmedlingen. De tre mest omfattande åtgärdsprogrammen är följande.

Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA) är en insats för att ge vissa grupper av arbetshandikappade möjlighet till anställning med rehabiliterande inslag. Ekonomiskt stöd lämnas till en offentlig arbetsgivare, i det här fallet stadsdelsförvaltningen, som erbjuder en skyddad anställning. Målgrupperna är;

- Arbetslösa med socialmedicinskt arbetshandikapp
- Arbetslösa som är berättigade till stöd enligt lagen om stöd och service till funktionshindrade (LSS)
- Arbetslösa som på grund av långvarig och svår psykisk sjukdom inte tidigare har haft kontakt med arbetslivet eller har varit borta från det en längre tid.²

Kommunala ungdomsprogrammet (KUP) är en insats för ungdomar mellan 18 och 20 år. Kommunen har ett uppföljningsansvar enligt Skollagen för ungdomar mellan 16 och 20 år som inte går på gymnasiet. För de ungdomar som avbryter gymnasiestudier och söker arbete finns möjligheter att ingå i det kommunala ungdomsprogrammet. Förutsättningen för insatsen är att det finns ett avtal mellan arbetsförmedlingen och kommunen. Insatsen innebär att kommunen tar över ansvaret för långtidsarbetslösa ungdomar efter 50 dagars arbetslöshet. Programmet ska ge ungdomar utbildnings- och yrkeserfarenhet som kan motivera till fortsatta studier. Programmet ska innefatta både teori och praktik. Sedan februari 2005 ska programmen inledas med jobbsökarverksamhet i arbetsförmedlingens regi. Ersättning utgår och kan kompletteras med försörjningsstöd.³

² Arbetsförmedlingens faktablad OSA juli 2005

³ IFAU – kommunala åtgärdsprogram riktade till ungdomar mellan 18-24 år, Sibbmark & Forslund

Ungdomsgarantin (UNG) riktar sig till ungdomar mellan 20 och 24 år. Syftet är att arbetslösa ungdomar ska ha en aktiverande och utvecklande insats på heltid. Kommunen tar liksom vid KUP över ansvaret för ungdomen under förutsättning av att det finns ett avtal mellan arbetsförmedling och kommun. Garantin inträder om ungdomen inte kunnat erbjudas sysselsättning efter 90 dagars arbetslöshet. Ersättning utgår och kan kombineras med försörjningsstöd.⁴

Utöver dessa program, får stadsdelsnämnderna *statligt stöd i form av* ersättning för feriearbeten, anställningsstöd, rekryteringsbidrag, aktivitetsstöd och lönebidrag.

Stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser

Utöver de statliga programmen arbetar de granskade stadsdelsnämnderna med en rad egna verksamheter, mestadels i projektform. De granskade stadsdelsnämnderna har tillsammans fått 25 projekt godkända i Kompetensfondens regi. Utöver dessa projekt finns EU-projekt och projekt i samverkan med länsstyrelsen.

Nedan beskrivs de mest omfattande insatserna. I bilaga 1 redovisas övriga projekt som stadsdelsnämnderna driver eller medverkar i. Många av dessa projekt är inriktade på stöd till språksvaga grupper och utbildning inom bristyrken och för ungdomar.

I *Skärholmen* bedrivs arbetsmarknadsinsatserna i huvudsak vid *Jobbcentrum*, som även tar emot personer från andra stadsdelar. Verksamheten bedrivs i samarbete med enheten för ekonomiskt bistånd. De huvudsakliga insatserna är coachning, matchning och jobbsökande verksamhet. Jobbcentrum anordnar också praktik av olika slag. För ungdomar finns förutom KUP och UNG också ”Håll Skärholmen rent” och 24-service” som fungerar som arbetsträning. Verksamheten på jobbcentrum riktar sig till alla målgrupper.

I *Vantör* bedrivs ett antal projekt i Kompetensfondens regi. Det största är *Arbetsforum Sydost (AFSO)*. Det är ett samverkansprojekt mellan Vantör, Farsta, Enskede-Årsta och Skarpnäck. Projektet riktar sig till arbetssökande vuxna över 25 år med aktiviteter som coachning, matchning, yrkes- och studievägledning, IT-utbildning samt gruppverksamhet. För målgruppen unga arbetslösa finns motsvarande verksamhet genom samverkan med Farsta. Vantör driver även verksamheten ”Skapa resultat” med medel från Stadsdelsförnyelsen samt uppsökande arbete för ungdomar mellan 16 och 18 år, som har avbrutit eller riskerar att avbryta sina gymnasiestudier.

Rinkebys mest omfattande projekt är *Jobb1*. Tidigare bedrevs verksamheten i Rinkebys s.k. Arbetscentrum, men nu har verksamheten omorganiserats. Arbetet i Jobb1 bedrivs i tre team – ett ungdomsteam, ett vuxenteam och ett SFI-team. I teamen ingår personal från både försörjningsenheten och arbetsmark-

⁴ IFAU – kommunala åtgärdsprogram riktade till ungdomar mellan 18-24 år, Sibbmark & Forslund

nadsenheten. Jobb1 arbetar även med att ordna praktik och köper platser i andra projekt. Förvaltningen har även *verkstäder* där arbetsträning bedrivs för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Det finns också en *Jobbklubb* som arbetar med jobbsökande verksamhet.

Kompetens Nord är ett projekt som bedrivs i samarbete med stadsdelsnämnderna Rinkeby, Kista, Hässelby-Vällingby, Bromma och Spånga-Tensta. Projektet erbjuder yrkesinriktade utbildningar inom bl.a. områdena barnskötare, butik och vård. Även förberedande utbildningar erbjuds. Motsvarande projekt *Kompetens Syd* finns för stadsdelsnämnderna Skärholmen, Vantör, Skarpnäck, Liljeholmen och Enskede-Årsta.

Kista arbets- och studiecenter (KAS) arbetar med jobbsökeri samt anordnar praktik, studie- och yrkesvägledning och viss kompetensutveckling för personer över 20 år. *Kista kompetenscenter* är en verksamhet för ungdomar mellan 16 och 19 år som främst är inriktad på kompetenshöjande åtgärder.

Stockholm Matchning drivs av Kista stadsdelsnämnd i samverkan med femton stadsdelar i Stockholms stad samt Järfälla, Sundbyberg, Solna och Nacka kommuner. Syftet är att matcha arbetslösa mot arbetsgivare som söker personal. Verksamheten startades som Kista Matchning år 1999 och har sedan utvidgats till Stockholm Matchning.

Revisionskontorets synpunkter

Revisionskontoret kan konstatera att det pågår ett omfattande och engagerat arbete med olika arbetsmarknadsinsatser i de granskade stadsdelsnämnderna. Eftersom verksamheten bedrivs i många olika projekt, är det emellertid svårt att få en samlad bild av stadens arbetsmarknadsinsatser. Ordinarie verksamheter och projektverksamheter går in i varandra. De olika finansieringskällorna gör också att det är svårt att få överblick och en helhetsbild.

Mot bakgrund av begränsningarna i de statliga arbetsmarknadsåtgärderna bedömer revisionskontoret att vissa stadsdelsnämnder har ett mer eller mindre permanent behov av att kunna erbjuda arbetsmarknadsinriktade insatser. Enligt kontorets mening är det inte lämpligt att bedriva en stor del av denna verksamhet i projektform, på det sätt som sker nu. Det innebär risker vad gäller kontinuitet, effektivitet och långsiktighet i verksamheten. Det försvårar också möjligheterna till uppföljning, erfarenhetsöverföring och metodutveckling.

Granskningen visar att alla de granskade stadsdelsnämnderna arbetar med någon form av jobbsökarverksamhet och "matchning på arbetsmarknaden". Revisionskontoret har dock svårt att se "matchning av utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden" som en kompletterande åtgärd, utan ser det som en uppgift för i första hand arbetsförmedlingen.

Enligt kontorets mening är det inte rimligt med en rollfördelning som innebär att arbetsförmedlingen arbetar med matchning av personer som inte har för-

sörjningsstöd, medan staden arbetar med matchning av personer som har försörjningsstöd. Kontoret ifrågasätter således om åtgärden ”matchning” ligger linje med stadens arbetsmarknadspolitiska riktlinjer och stadens integrationsmål, även om den avser personer med försörjningsstöd.

6.3 Samverkan

Enligt kommunallagen kan kommunen ägna sig åt verksamhet som inte ingår i andra huvudmäns uppgifter. Den otydliga gränsdragningen när det gäller den grupp som står långt från arbetsmarknaden ställer dock höga krav på både en tydlig rollfördelning och en välfungerande samverkan mellan stadsdelsnämnderna och främst arbetsförmedlingen.

Samverkansavtal och överenskommelser

På det övergripande planet sker samverkan inom arbetsmarknadsnämnden. I arbetsmarknadsnämnden sker samverkan mellan länsarbetsnämnden, staden och fackliga representanter. Länsarbetsnämnden har huvudansvaret. I nämnden företrädts staden av chefer för olika nyckelverksamheter.

Enligt stadens arbetsmarknadspolitiska riktlinjer ska stadsdelsnämnderna ha samverkansavtal och överenskommelser med arbetsförmedlingen och försäkringskassan. Samverkansavtalen med arbetsförmedlingen bör enligt riktlinjerna innehålla rutiner vad gäller bl.a. personalutbildning, lokaler, medgivanden och handlingsplaner. Samverkansavtalen bör omfatta de målgrupper som finns angivna i de arbetsmarknadspolitiska riktlinjerna.

Alla de granskade nämnderna har upprättat samverkansavtal som väl reglerar de statliga åtgärdsprogrammen. Stadsdelsnämnderna har samverkansavtal med arbetsförmedlingen vad gäller flyktingar och nyanlända. Även dessa avtal reglerar samverkan väl.

Samverkan vad gäller personer med socialmedicinska försörjningshinder finns framförallt i Skärholmen, men också Rinkeby har en mer reglerad samverkan.

Ingen av de granskade stadsdelsnämnderna har en avtalsreglerad samverkan kring personer som har ekonomiskt bistånd, men som inte deltar i statliga arbetsmarknadsåtgärder eller omfattas av samverkansavtal med rehabilitering eller social-medicinsk inriktning.

Nedan redovisas översiktligt de granskade stadsdelsnämndernas samverkansavtal och överenskommelser samt samverkansparter. I bilaga 2 finns en utförligare beskrivning. Sammanställningen visar att det finns samverkansavtal kring olika åtgärdsprogram. Avtalen är aktuella och har ofta tecknats nyligen. Några avtal hade ännu inte fastställts vid granskningstillfället.

Stadsdelsnämnd	Samverkansavtal	Samverkansparter
Kista	<ul style="list-style-type: none"> • OSA, KUP, UNG, Aktivitetsgarantin • Flyktingintroduktion • Plusjobb • Styrgrupp samverkan Kista stadsdel 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbetsförmedlingen • Arbetsförmedlingen • Arbetsförmedlingen • Försäkringskassa, arbetsförmedlingen, landstinget
Rinkeby	<ul style="list-style-type: none"> • OSA, KUP, UNG, Aktivitetsgarantin • Feriearbeten • Flyktingintroduktion • Samverkansgruppen MYS 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbetsförmedlingen • Arbetsförmedlingen • Arbetsförmedlingen • Försäkringskassan, arbetsförmedlingen, landstinget
Vantör	<ul style="list-style-type: none"> • OSA, KUP, UNG • Arbetsforum Sydost (2 avtal) • Flyktingintroduktion (förslag) • Överenskommelse Prisma (förslag) • Överenskommelse 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbetsförmedlingen • Farsta, Enskede-Årsta, Skarpnäck • Farsta, Skarpnäck, Enskede-Årsta, arbetsförmedlingen • Farsta, Skarpnäck, Enskede-Årsta, arbetsförmedlingen • Stockholm Matchning
Skärholmen	<ul style="list-style-type: none"> • OSA, KUP, UNG • Kugghjulet; samverkan inom social-medicin (3 avtal) • Överenskommelse (förslag) Flyktingar, OSA, KUP, UNG, övriga personer med försörjningsstöd 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbetsförmedlingen • Försäkringskassan, af-Rehab, Liljeholmen, arbetsförmedlingen Skärholmen, vårdcentralen i Sättra och Bredäng • Arbetsförmedlingen

Stadsdelsnämndernas samverkan i praktiken

Stadsdelsnämnderna samverkar i olika utsträckning med andra aktörer – arbetsförmedlingen, försäkringskassan, landstinget, utbildningsförvaltningen (SFI), Af-Rehab, näringslivet och olika föreningar. Stadsdelsnämnderna ingår också i samarbetsgrupper som sträcker sig över flera stadsdelar.

Alla de granskade stadsdelsnämnderna samverkar med andra stadsdelsnämnder. Det sker främst genom gemensam verksamhet i form av coachning, matchning och jobsökande, och/eller genom köp av platser från andra stadsdelar. I regel är det stadsdelsnämnder med geografisk närhet eller demografiska likheter som samarbetar. Exempel på sådan samverkan är Jobbcentrum Sydväst och Arbetsforum Sydost.

I **Skärholmen** finns samverkan runt personer med ohälsorelaterade försörjningshinder i bl.a. samverkansgruppen "Kugghjulet". Det innebär att de olika parterna träffas regelbundet för att, med den enskildes medgivande, diskutera olika ärenden. En huvudansvarig aktör utses och återkoppling sker till samverkansgruppen. Handlingsplaner tas fram i flerpartssamtal. I "samråd sydväst" träffas enhetscheferna på ekonomiskt bistånd för stadsdelsförvaltningarna i sydväst tillsammans med andra chefer från Jobbcentrum, SFI, försäkringskassa och arbetsförmedlingarna samt Spånga Blåbandsrörelsen.

I **Kista** har stadsdelsförvaltningen och arbetsförmedlingen gemensamma möten och en gemensam planeringsdag per år. Det finns en överenskommelse med arbetsförmedlingen som innebär att alla klienter ska ha en handlingsplan och att det ska finnas ett jobsökarfokus.

Rinkeby samverkar med försäkringskassan, arbetsförmedlingen och landstinget i samverkansgruppen MYS. En arbetsgrupp på chefsnivå träffas regelbundet och en grupp på handläggarnivå ca en gång i månaden. En koordinator har anställts för samverkan mellan myndigheterna.

I **Vantör** träffas chefer för de myndigheter som samverkar i PRISMA ca fyra gånger per år. Arbetsgruppen som består av handläggare från de medverkande myndigheterna träffas var tredje vecka. Deras uppdrag är att tillsammans finna lösningar för personer som är/borde vara aktuella inom två av de samverkande myndigheterna.

De intervjuer som genomförts i granskningen visar att det finns olika bilder av hur samverkan fungerar. En förvaltning anser att samverkan mest är en "pappersprodukt" och att samverkan går mycket trögt: Information förs inte vidare, det är svårt att lösa finansieringen av olika satsningar och det är svårt att få ut något konkret av arbetsgrupperna. Myndigheternas olika uppdrag gör också att det finns en "inbyggd motsättning". En annan förvaltning anser att samverkan har blivit betydligt bättre med tiden. En uppfattning som återkommer är att omfattningen av samverkan är beroende av arbetsförmedlingens resurser.

Revisionskontorets synpunkter

Det är svårt att med utgångspunkt från den nu genomförda granskningen uttala sig om den faktiska kvaliteten i den samverkan som sker mellan stadsdelsnämnderna, arbetsförmedlingen, försäkringskassan och andra aktörer.

Granskningen av samverkansavtalen visar dock tydligt att det finns utrymme för en utökad samverkan och en större tydlighet vad gäller ansvarsfördelningen mellan stadsdelsnämnderna och främst arbetsförmedlingen. Det gäller bl.a. personer som inte omfattas av de statliga arbetsmarknadspolitiska åtgärderna.

Enligt revisionskontorets mening är det angeläget att samverkansöverenskommelserna utvecklas och ansvarsfördelningen förtydligas. Annars finns enligt kontoret en påtaglig risk för att stadsdelsnämnderna i vissa fall riskerar ersätta arbetsförmedlingens insatser istället för att komplettera dem.

6.4 Uppföljning

6.4.1 Uppföljning av verksamheten

Kommunstyrelsens uppföljning

Enligt fullmäktiges budget ansvarar kommunstyrelsen för den övergripande uppföljningen av stadens arbetsmarknadsåtgärder. Enligt stadens arbetsmarknadspolitiska riktlinjer ansvarar kommunstyrelsen även för uppföljningen av Kompetensfondens projekt.

Ett särskilt system har skapats för uppföljning av Kompetensfondens arbetsmarknadsinriktade projekt. Uppföljningen av de personer som deltagit i Kompetensfondens projekt sker genom utrednings- och statistikkontoret (USK). Det finns dock f.n. inte något stadsövergripande system för uppföljning av stadens samlade arbetsmarknadsinsatser.

Under år 2005 har en arbetsgrupp tillsatts under ledning av stadsledningskontorets utbildnings- och arbetsmarknadsenhet för att arbeta fram ett gemensamt system för uppföljning av nämndernas arbetsmarknadsinsatser. Arbetet finansieras av Kompetensfonden. Utbildnings- och arbetsmarknadsenheten har även arbetat med att ta fram nyckeltal avseende arbetsmarknadsinsatser. En ny resursfördelningsmodell för arbetsmarknadsåtgärder är också under utarbetande.

Stadsdelsnämndernas uppföljning

Stadsdelsnämnderna ansvarar för uppföljningen av de egna arbetsmarknadsinsatserna. Uppföljning av stadens mål sker i tertialrapporter och verksamhetsberättelser. I 2005 års verksamhetsberättelse har de granskade stadsdelsnämnderna ingående redovisat sina arbetsmarknadsinsatser. Uppföljningen är fokuserad på stadens mål att halvera antalet vuxna med ekonomiskt bistånd.

Stadsdelsnämnderna redovisar resultat av projekt i särskilda projektuppföljningar och rapporter till nämnden.

Inom verksamheten för ekonomiskt bistånd sker löpande en individuell dokumentation och uppföljning av ärenden. Stadsdelsnämnderna har dock inte några riktlinjer för dokumentation och uppföljning på individnivå av arbetsmarknadsinsatser. Dokumentation av arbetsmarknadsinsatser, i den mån sådan sker, görs i verksamhetssystemet Paraplyet.

Alla de granskade stadsdelsnämnderna registrerar statistik över deltagandet i de egna insatserna. Uppföljningen ser dock olika ut, vilket gör det svårt med jämförelser mellan stadsdelsnämnderna. Ingen av de granskade stadsdelsnämnderna följer upp effekter av insatserna, dvs. i vilken utsträckning deltagarna i arbetsmarknadsåtgärder får och behåller ett arbete på längre sikt.

Statistisk uppföljning

Utrednings- och statistikkontoret sammanställer statistik för området ekonomiskt bistånd. Statistiken hämtas från stadens akthanteringssystem Paraplyet, och omfattar antalet personer och hushåll som har olika försörjningshinder samt kostnaderna för ekonomiskt bistånd. Statistiksammanställningar skickas till stadsdelsnämnderna i samband med tertial- och årsbokslut.

Personer med lång bidragstid står som regel långt ifrån arbetsmarknaden. Nuvarande utformning av Paraplysystemet medger emellertid inte någon närmare kartläggning och beskrivning av personer med långa bidragstider. Alla som har en bidragstid över nio månader redovisas i samma kategori i statistiken. I december 2005 uppgick denna grupp till ungefär 62 % av dem som fick ekonomiskt bistånd.

Det är således svårt att närmare följa en av de viktigaste målgrupperna för stadens arbetsmarknadsinsatser; nämligen *personer med långvarigt ekonomiskt bistånd*. Det går t.ex. inte att på ett enkelt sätt bedöma behov och effekter av olika arbetsmarknadsinsatser i förhållande till hur länge en person haft ekonomiskt bistånd. Det går inte heller att göra några jämförelser mellan stadsdelsnämnderna. För att få en uppfattning om hur länge personer har haft ekonomiskt bistånd måste varje akt studeras, vilket är mycket tidskrävande.

Revisionskontoret har efterfrågat en rapport som visar biståndstagare per stadsdelsnämnd och försörjningshinder med en bidragstid på 1 år, 2 år, 3 år och 6-9 år. En sådan rapport går att skapa rent tekniskt, men grupperna måste då definieras närmare. Rapporter som kartlägger långvarig bidragstid har inte efterfrågats tidigare, på senare tid har dock vissa stadsdelsnämnder visat ett ökat intresse för detta.

Personer som inte har ekonomiskt bistånd, men som deltar i någon arbetsmarknadsåtgärd, registreras inte i något stadsövergripande system och går således inte heller att följa upp på ett samlat sätt.

Det finns inte heller någon samlad uppföljning av insatser för målgruppen *ungdomar 18-24 år*. En kartläggning av målgruppen har dock genomförts under år 2005 i Kompetensfondsprojektet Navigatorcentrum. Stadsdelsnämnderna har inte möjlighet att följa målgruppen i Paraplyet, även om det finns vissa möjligheter att konstruera en rapport. I den ingår dock bara de ungdomar som har försörjningsstöd. Staden kan inte följa upp de ungdomar som omfattas av statliga åtgärdsprogram. De följs emellertid upp av arbetsförmedlingen. Viss uppföljning av målgruppen ungdomar förekommer även på nämndnivå.

Antal personer med SFI och SFI-praktik går att följa upp i Paraplyet. Det går dock inte att se hur länge en person med SFI haft försörjningshinder, om tiden överstiger nio månader.

Revisionskontorets synpunkter

Tillgång till statistik och annan jämförbar information är en förutsättning för att kunna bedöma om verksamheten är effektiv. Revisionskontoret kan konstatera att det finns många begränsningar i nuvarande system för uppföljning. Kontoret ser därför positivt på kommunstyrelsens initiativ att skapa ett stadsovergripande uppföljningssystem för arbetsmarknadsinsatser.

Långvarigt bidragsberoende innebär stora kostnader och ska enligt fullmäktiges mål minskas, bl.a. genom arbetsmarknadsinsatser. Avsaknaden av information om stadsdelsnämndernas långvarigt arbetslösa gör det emellertid svårt att följa upp målet. Enligt revisionskontorets mening är det viktigt det sker en utveckling av uppföljningssystemet så att det går att följa de definierade målgrupperna. Särskilt angeläget är att det finns möjligheter att få en mer nyanserad bild av antalet personer med långa bidragstider (över nio månader).

Uppföljningen av det s.k. halveringsmålet utgår från antagandet att antalet vuxna med ekonomiskt bistånd är direkt kopplat till nämndens insatser för att minska det ekonomiska biståndet. Revisionskontoret vill dock framhålla att det finns flera andra faktorer som påverkar antalet vuxna bidragstagare. Som uppföljningsverktyg av effektiviteten i nämndernas arbetsmarknadsinsatser är verktyget inte tillräckligt.

Stadsdelsnämnderna, som ansvarar för uppföljningen av de egna arbetsmarknadsinsatserna, måste enligt revisionskontoret utforma sin uppföljning så att den svarar mot stadens målgrupper (som de definieras av fullmäktige och stadens arbetsmarknadspolitiska riktlinjer). Den splittrade uppföljningen av stadens arbetsmarknadsåtgärder innebär svårigheter att bedöma om verksamheten är ändamålsenlig, dvs. om insatserna leder till egen försörjning.

Den bristande styrningen och uppföljningen av arbetsmarknadsinsatsernas innehåll och effektivitet, kan enligt revisionskontoret bidra till att stadens integrationspolitik inte blir verksam och att segregationen i värsta fall ökar.

6.4.2 Ekonomi

Stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsåtgärder är en förhållandevis liten verksamhet budgetmässigt. Verksamheten är dock nära förknippad med verksamheten för ekonomiskt bistånd som är en budgetmässigt omfattande verksamhet. Kostnadsutveckling m.m. för ekonomiskt bistånd redovisas i bilaga 2.

Samtliga granskade stadsdelsnämnder har rutiner för ekonomisk uppföljning. Verksamheten får stöd av controllers/budgetsekreterare och regelbundna möten hålls för avstämning av ekonomi.

Stadsdelsnämnd	2004 (tkr)	2005 (tkr)	Andel 2004	Andel 2005
Kista	17 900	20 075		
Ordinarie verksamhet	5 200	3 800	30 %	19 %
Projektfinansierad verksamhet ⁵	12 700	16 275	70 %	81 %
Rinkeby	10 400	11 319		
Ordinarie verksamhet	3 000	2 006	29 %	18 %
Projektfinansierad verksamhet	7 400	9 313	71 %	82 %
Vantör	15 980	16 899		
Ordinarie verksamhet	5 100	6 800	32 %	40 %
Projektfinansierad verksamhet	10 880	10 099	68 %	60 %
Skärholmen	12 900	15 700		
Ordinarie verksamhet	6 300	10 500	49 %	66 %
Projektfinansierad verksamhet	6 600	5 200	51 %	33 %

De granskade nämnderna har alla en hög andel projektfinansierade arbetsmarknadsinsatser. I sammanställningen ovan redovisas bruttobudget för ordinarie verksamhet respektive projektverksamhet och den procentuella andelen av medlen.

Ett flertal av de projekt som idag finansieras av Kompetensfonden har pågått under en längre tid i staden med olika finansieringskällor. Exempel på detta är Jobbcentrum, Kista/Stockholm Matchning och Jobb1, tidigare Rinkeby arbetscentrum. I vissa fall har verksamhet till en början finansierats med stadsdelsnämndens ordinarie anslag, sedan med medel från Storstadssatsningen och/eller EU-projektmedel och nu med medel från Kompetensfonden. I något

⁵ En stor del av projektfinansieringen i Kista avser dock det stadsövergripande projektet Stockholm matchning.

fall har verksamhet återgått till den ordinarie verksamheten när budgettilldelningen för ekonomiskt bistånd ökat, exempelvis Jobbcentrum.

Revisionskontoret har tidigare under år 2005 granskat ett stickprov av Kompetensfondens projekt. En av slutsatserna var att medel hade använts till ordinarie verksamhet och inte till verksamhet av engångskaraktär. Denna iakttagelse bekräftas i denna granskning.

En samlad uppföljning och utvärdering försvåras av att de olika projektens egen uppföljning varit bristfällig. I exempelvis uppföljningen av socialtjänstnämndens arbetsmarknadsprojekt "Från bidrag till egen försörjning" har några stadsdelsnämnder lämnat en mycket begränsad redovisning och en stadsdelsnämnd har överhuvudtaget inte redovisat användningen av medlen. Socialstyrelsens statistiska uppföljningar av stadsdelar som omfattas av den statligt finansierade Storstadssatsningen visar en ökad förvärvsfrekvens efter insatserna. Vid sin granskning⁶ har dock statskontoret konstaterat att det inte finns någon uppföljning av effektmål, dvs. om det är insatserna som leder till arbete.

Stadsdelsnämndernas redovisning på verksamhetskod har uppvisat brister, vilket också försvårar uppföljningen. Exempelvis redovisar Vantör inga intäkter från Kompetensfonden på verksamhetskoden för arbetsmarknadsinsatser, och Rinkeby redovisar inga kostnader för handläggning av arbetsmarknadsåtgärder. Uppföljning av personella resurser på stadsdelsnämnderna är svårt eftersom anställda som arbetar med arbetsmarknadsåtgärder finansieras på olika sätt och flyttas mellan ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder.

Revisionskontorets synpunkter

Enligt revisionskontorets bedömning har stadens verksamhet med arbetsmarknadsåtgärder hittills bedrivits utan långsiktighet och utan tydlig ekonomisk styrning och uppföljning. Det saknas även uppföljning och utvärdering av resurseffektivitet där resultaten sätts i relation till ekonomi. De granskade stadsdelsnämnderna förefaller inte ha en samlad bild över verksamhetens kostnader och intäkter, särskilt vad gäller de projektfinansierade åtgärderna. De uppgifter som lämnats på begäran av revisionskontoret stämmer inte alltid med redovisningen.

Den omfattande projektfinansieringen innebär att det är mycket svårt att få en samlad bild av satsningarna och få en kontinuitet i den ekonomiska uppföljningen. Det stora antalet projekt bidrar också till detta. Projekten sträcker sig ofta över flera år. Samma projekt kan ha flera finansieringskällor samtidigt och även olika finansiering över tiden. Projekten kan ändra inriktning och namn. Verksamheten kan ena året bedrivas i projektform och nästa år ingå i ordinarie verksamhet. Stadsdelsnämndernas redovisning sker inte heller alltid på rätt verksamhetskod. Detta, liksom olikheterna i nämndernas organisation, försvårar jämförelser.

⁶ Statskontoret, 2002:29, "Invandrare och arbetsmarknad år 2002", sid. 67

Revisionskontoret kan också konstatera att stadsdelsnämnderna till viss del har finansierat ordinarie verksamhet med projektmedel samt att Kompetensfondsmedel använts till ordinarie verksamhet och inte till verksamhet av ”engångskaraktär”, vilket strider mot fullmäktiges riktlinjer för verksamheten.

6.5 Sammanfattande kommentarer och bedömningar

Revisionskontoret kan konstatera att det pågår ett omfattande och engagerat arbete med olika arbetsmarknadsinsatser i de granskade stadsdelsnämnderna. Enligt kontorets mening är insatser som bidrar individens egen försörjning angelägna. Den nu genomförda granskningen visar dock att det finns behov av tydligare förutsättningar för stadsdelsnämndernas verksamhet. Det gäller bl.a. rollfördelningen mellan stadsdelsnämnderna och arbetsförmedlingen samt formerna för verksamheten.

I fullmäktiges mål betonas att stadens arbetsmarknadsinsatser ska komplettera och inte ersätta de statliga åtgärderna. Enligt revisionskontorets bedömning finns det dock en risk för att stadsdelsnämndernas insatser alltmer ersätter arbetsförmedlingens åtgärder istället för att komplettera dem. För att undvika en sådan utveckling är det viktigt att både rollfördelning och formerna för samverkan mellan parterna förtydligas. De arbetsmarknadspolitiska riktlinjerna som togs år 2004 är ett steg i denna riktning.

Stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser bedrivs vanligtvis i projektform. Enligt revisionskontoret bedömning innebär projektformen en risk vad gäller kontinuitet och effektivitet i verksamheten. Det försvårar också möjligheterna till uppföljning, erfarenhetsöverföring och metodutveckling. För att komma till rätta med dessa problem behövs mer långsiktiga förutsättningar för verksamheten.

Stadsdelsnämnderna har ingått samverkansavtal och bedriver samverkan med flera olika parter. Det har inte varit möjligt att i denna granskning bedöma kvaliteten i denna samverkan, men av de granskade samverkansavtalen att döma finns förbättringsområden och utvecklingsmöjligheter. Det gäller särskilt personer som för närvarande inte omfattas av statliga arbetsmarknadsåtgärder.

Revisionskontoret kan konstatera att nuvarande styrning och uppföljning vad gäller såväl ekonomi som verksamhet är bristfällig. Kontoret kan även konstatera att stadens verksamhet med arbetsmarknadsåtgärder har bedrivits utan långsiktighet. Projektmedel har delvis finansierat ordinarie verksamhet och Kompetensfondsmedel har använts till verksamhet som inte är av ”engångskaraktär”.

Enligt kontorets bedömning finns ett stort behov av ett stadsövergripande uppföljningssystem avseende stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsåtgärder. Stadens uppföljningssystem måste utvecklas för att möjliggöra en samlad

uppföljning och analys av både måluppfyllelse och resursanvändning. Det gäller t.ex. om arbetsmarknadsinsatserna leder till målet egen försörjning. Detta förutsätter bl.a. att det blir möjligt att kartlägga förekomsten av bidragstider som överstiger nio månader. Revisionskontoret ser därför positivt på att kommunstyrelsen har påbörjat åtgärder för att förbättra styrningen och uppföljningen.

Finansiering genom Kompetensfonden upphör successivt under år 2006. Enligt fullmäktige är det därför angeläget att projekt som vänder sig till personer som står långt ifrån arbetsmarknaden blir en del av den ordinarie verksamheten. Större vikt måste enligt fullmäktige läggas vid att permanenta arbetsmarknadsprojekten. Revisionskontoret bedömer att det inte är möjligt att rymma en verksamhet med nuvarande omfattning inom ramen för ordinarie budget. För att nå stadens mål på det arbetsmarknadspolitiska och integrationspolitiska området behövs bl.a. tydligare ekonomiska förutsättningar för stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser och en utvecklad samverkan med arbetsförmedlingen.

Granskningen har genomförts i stadsdelsnämnder som har hög arbetslöshet och som ofta beskrivs som segregerade. Enligt fullmäktiges budget är egen försörjning en förutsättning för integration. Revisionskontoret vill därför understryka att brist på långsiktighet och avsaknad av övergripande styrning och uppföljning kan bidra till att diskriminerande strukturer stärks, vilket står i motsättning till fullmäktiges mål för integrationspolitiken.

Syftet med denna granskning har bl.a. varit att övergripande kartlägga och beskriva stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsinsatser som underlag för beslut om eventuellt fördjupade granskningar. Revisionskontoret kan konstatera att det finns flera områden som är intressanta för fortsatta revisionella granskningar och som stadsdelsnämnderna även själva kan granska inom ramen för den interna kontrollen. Exempel på granskningsområden är den individuella uppföljningen och dokumentationen av arbetsmarknadsinsatser, insatser för personer med SFI och stadsdelsnämndernas samverkan med försäkringskassan.

Bilaga 1

Arbetsmarknadsprojekt år 2004 och 2005 i tkr.

Projekt	2004	2005
Kista		
<i>European social fund</i>		
Stockholm matchning	10 000	
<i>Kompetensfonden</i>		
Stockholm Matchning (Samarbete sdn – belopp avser hela projektet)		26 000
Arbets- och studiecenter	2 300	2 200 (delfinansiering)
Kompetenscenter		900 (delfinansiering)
Forto		875
Eritreanska projektet		300
Kompetens Nord (Samarbete sdn – belopp avser hela projektet)	5 000	5 300
Simba center (Samarbete sdn – belopp avser hela projektet)		3 000
Rinkeby		
Arbetscentrum och kunskapsutveckling	3 500	
Jobb 1		6 500
Kompetens Nord (Samarbete sdn – belopp avser hela projektet)	5 000	5 300
Simba Center (Samarbete sdn – belopp avser hela projektet)		3 000
Stockholm Matchning (Samarbete sdn – belopp avser hela projektet)		26 000
Yrkesförberedande utbildning för so- malier		737
55 +		1 400
<i>Rekryteringsstöd</i>		
Språkstöd – samarbete		
<i>Länsstyrelsen och ESF</i>		
Resurscentra för kvinnor		850

Vantör		
<i>Kompetensfonden</i>		
Arbetsforum sydost	1 700	8 960
Intensiv mobilisering	900	
Köp av utbildning	3 840	
Mobilisering hälsa	900	
SFI – matchning		
Yrkes- och studievägledning	400	
Vägledning för invandrare	450	
Kompetens Syd (Samarbete sdn – belopp avser hela projektet)		7 360
Simba center (Samarbete sdn – belopp avser hela projektet)		3 000
Stockholm matchning (Samarbete sdn – belopp avser hela projektet)		26 000
<i>Stadsdelsförnyelsen</i>		
Insatser för ungdomar: Stadsdelsförnyelsen	440	
Skapa resultat	450	
Skärholmen		
<i>European social fund</i>		
Trippel connection		2 000
Goda cirklar		
<i>Kompetensfonden</i>		
Jobbcentrum	3 500	
Kompetens Syd (Samarbete sdn – belopp avser hela projektet)		7 360
Flykt till jobb		1 300
Kompetensutveckling sydväst		1 580
Stockholm matchning (Samarbete sdn – belopp avser hela projektet)		26 000
Simba center (Samarbete sdn – belopp avser hela projektet)		3 000

Bilaga 2

Samverkansavtal och överenskommelser

Kista stadsdelsnämnd har avtal med arbetsförmedlingen när det gäller KUP, UNG, OSA, feriearbeten, plusjobb och aktivitetsgarantin. Avtalen reglerar målgrupp och åtaganden. Stadsdelsnämnden har också tecknat ett avtal för flyktingar som reglerar åtaganden, personalsamverkan och arbetsflöde mellan parterna. Det finns även ett avtal med försäkringskassan, arbetsförmedlingen och landstinget om samverkan i rehabiliteringsärenden.

Rinkeby stadsdelsnämnd har tecknat avtal med arbetsförmedlingen avseende KUP, UNG, OSA, flyktingintroduktion och aktivitetsgarantin. Ett samverkansavtal finns med arbetsförmedlingen, landstinget och försäkringskassan (MYS) som reglerar samverkan mellan parternas chefer och handläggare och även ekonomiska åtaganden. Målgrupper definieras inte närmare i detta avtal. Det finns även ett avtal som reglerar arbetsflöde och aktiviteter avseende feriearbete till ungdomar.

Vantörs stadsdelsnämnd har en samverkansstrategi för PRISMA som reglerar samverkan kring personer med social-medicinska hinder, medborgare med utomnordiskt ursprung som har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden, personer med utbrändhetsproblematik, långvarigt arbetslösa i åldersintervallet 45-55 samt personer under 35 år. Strategin anger samverkansmål för åren 2002-2004. Det framgår inte hur strategin har följts upp.

Det fanns ett förslag till övergripande samverkansavtal med arbetsförmedlingen avseende flyktingar, ungdomar med KUP och UNG, personer som omfattas av aktivitetsgarantin samt unga mellan 18-24 år. Samverkansavtalet är principiellt hållet och närmare reglerat endast vad gäller styrgruppen som ska träffas två gånger/år. Samverkansavtalet ska ersätta samverkansstrategin. Härutöver finns även konkreta samverkansavtal när det gäller KUP, UNG och OSA. Ett förslag till avtal finns med arbetsförmedlingen när det gäller flyktingar. Detta avtal reglerar personalsamverkan och arbetsflöde mellan parterna.

Stadsdelsnämnden har tecknat avtal som reglerar samverkan med andra stadsdelsnämnder och Stockholm Matchning.

Skärholmens stadsdelsnämnd har samverkansavtal som reglerar samverkan för målgrupperna: personer med multifaktoriell problembild, personer i rehabilitering och sjukskrivna som står långt från arbetsmarknaden. Avtalet omfattar rutiner vad gäller personal, aktiviteter, ekonomi och uppföljning.

Samverkansavtal finns även med arbetsförmedlingen för målgruppen flyktingar, arbetssökande med försörjningsstöd som deltar i arbetsmarknadspolitiskt program, arbetssökande med försörjningsstöd som inte deltar i arbets-

marknadspolitiskt program men som är inskrivna på arbetsförmedlingen. Personalsamverkan är reglerad när det gäller flyktingar och personer som deltar i arbetsmarknadspolitiskt program. Samverkan är dock inte närmare reglerad vad gäller personer med försörjningsstöd som inte deltar i arbetsmarknadspolitiskt program.

Bilaga 3

Utvecklingen av ekonomiskt bistånd under de senaste åren

Antalet vuxna personer med ekonomiskt bistånd har minskat mellan åren 1999 till 2003, för att därefter öka något år 2004 och år 2005. "Arbetslöshet" är det försörjningshinder som ökat mest under de senaste två åren. Antalet noll-klassade personer och personer med otillräcklig inkomst från försäkringskassan har också ökat, medan personer med försörjningshindret "SFI" (svenska för invandrare) har minskat.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har ökat med ca 100 mnkr de senaste fem åren vilket motsvarar ca 11 %. Personer som har haft ekonomiskt bistånd en längre tid, dvs. mer än nio månader, uppgick till 62 % av alla som fick bistånd i december 2005.

Vid en jämförelse mellan åren 2000 och 2005 framgår att ungdomar mellan 19 och 24 år och personer mellan 50 och 64 år i högre grad har ekonomiskt bistånd, medan personer mellan 25 och 39 år har minskat.

Uppgifterna har hämtats från utrednings- och statistikkontorets statistik.

